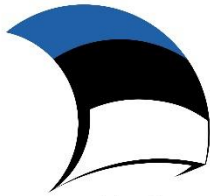

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Mahepõllumajanduse hetkeseis Eestis ja Euroopas

Elen Peetsmann
Eesti Maaülikooli Mahekeskus
elen.peetsmann@emu.ee

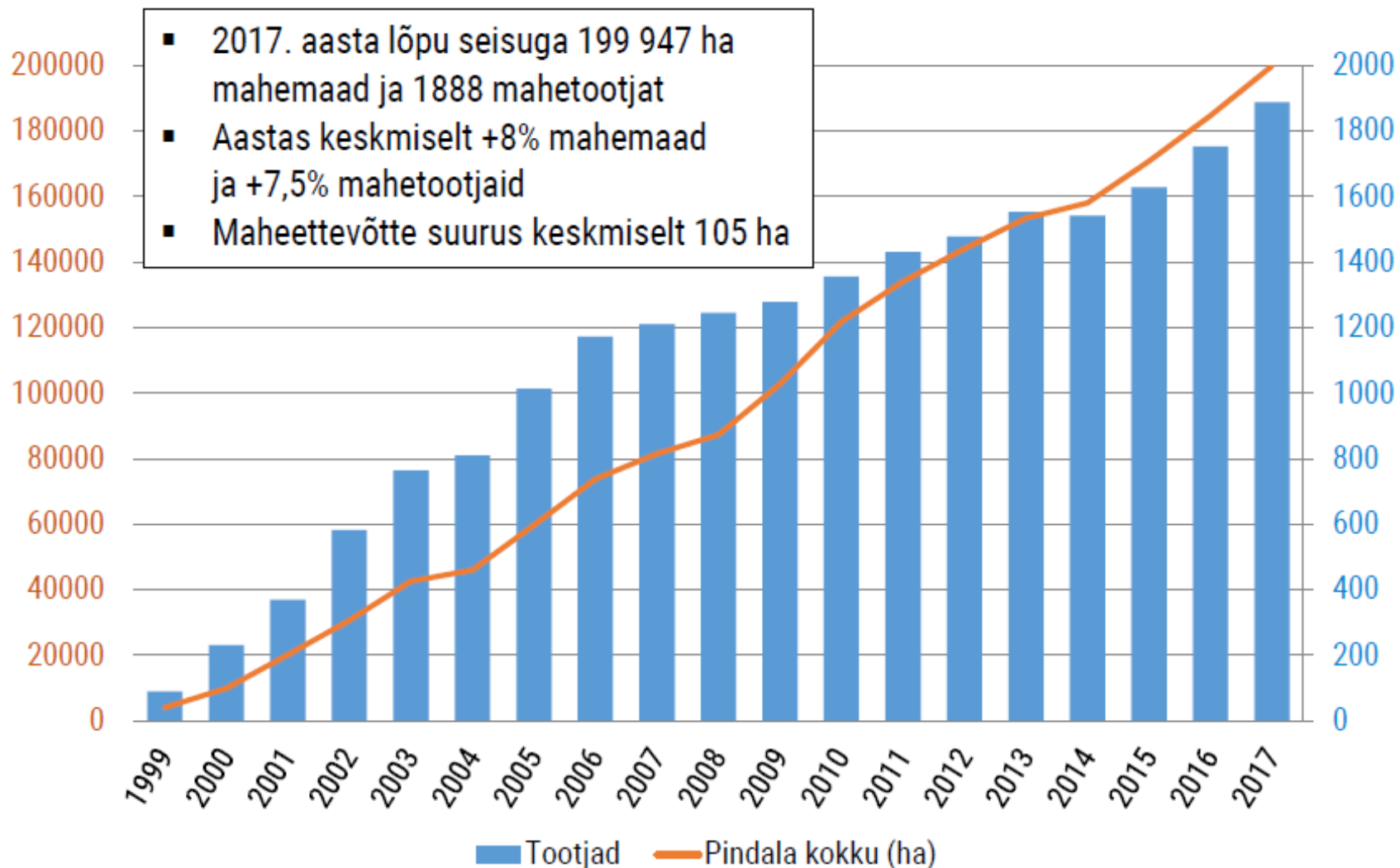
14.09.2018

Mahepõllumajandus Eestis 2017

- Mahepõllumajanduslikku maad kokku 199 946 ha (20% kogu põllumajandusmaast), sellest mahemaa 163 598 ha. Lisaks on kontrollitud looduslike korjealadid 613 138 ha (RMK metsad mahekorjeala) – korjega tegeles 37 ettevõtet 260 662 ha-l.
- Mahetootjaid 1888 (+135), neist 1155 tegeleb ka loomakasvatusega.
- Maheettevõtted on aasta-aastalt suurenenud, keskmine mahepõllumajandusmaa pind on 105 hektari. Kolmeteistkümne suurima maheettevõtte pindala ulatub üle 1000 hektari.

Vaata täpsemalt siit: [Mahepõllumajandus Eestis 2017](#)

Mahepõllumajanduse hetkeseis

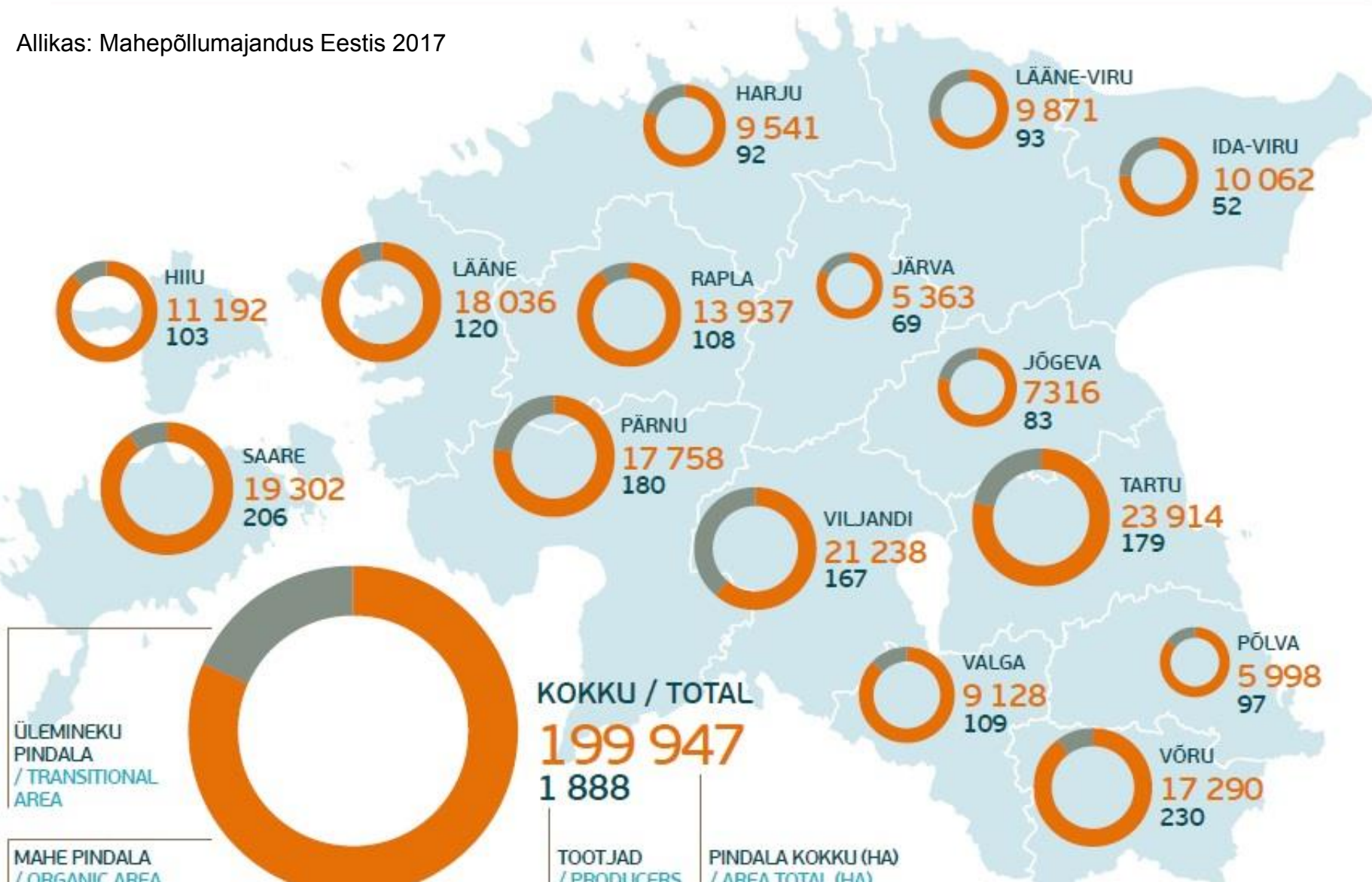
KOLM SUURIMA
TOOTJATE ARVUGA
MAAKONDA
/ THREE COUNTIES
WITH HIGHEST
NUMBER OF ORGANIC
PRODUCERS

KOLM SUURIMA
PINNAGA (HA)
MAAKONDA
/ THREE COUNTIES
WITH HIGHEST
AREA FOR ORGANIC
FARMING

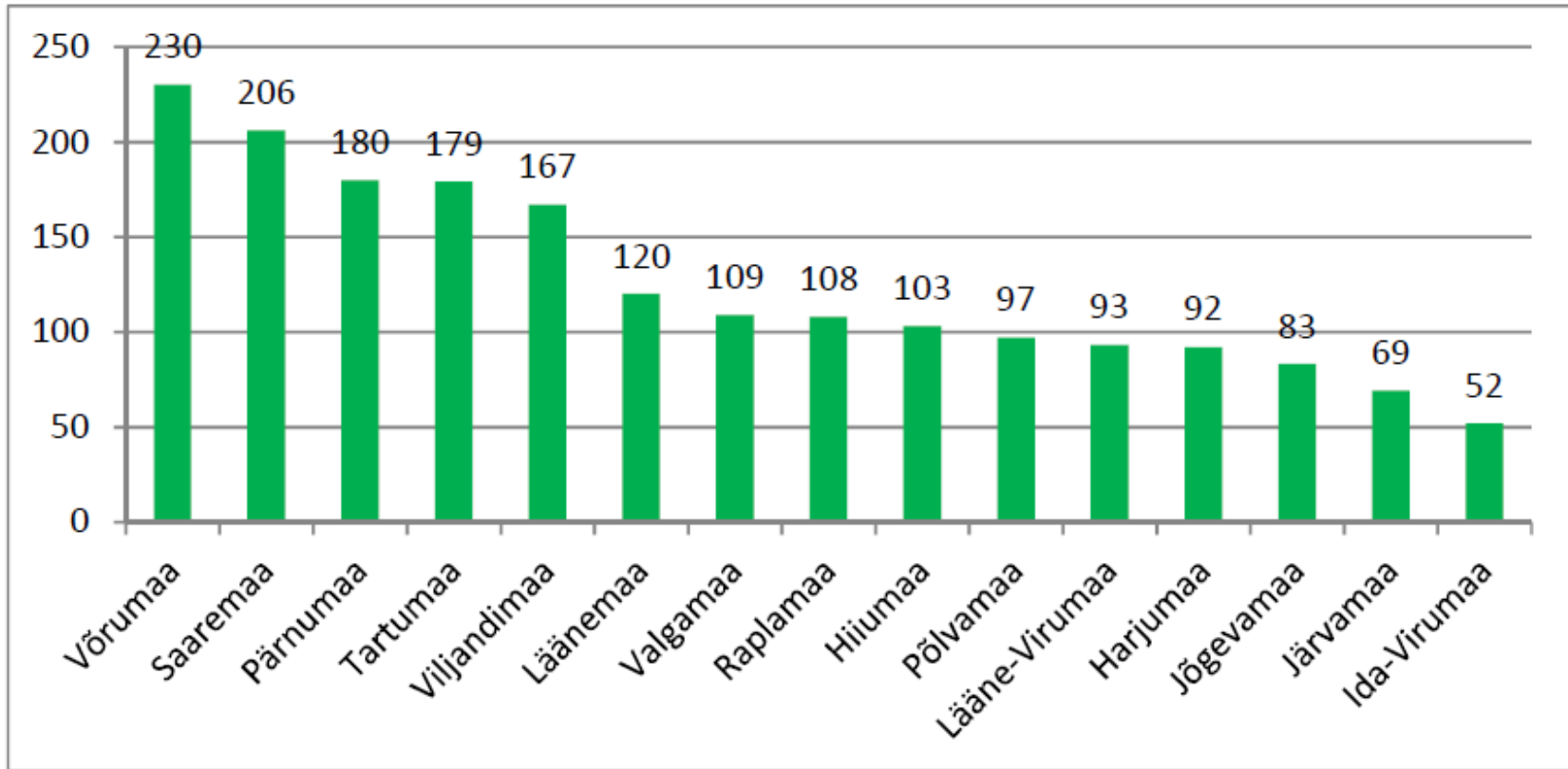

Allikas: Mahepõllumajandus Eestis 2017

Maheettevõtete arv maakondades 2017

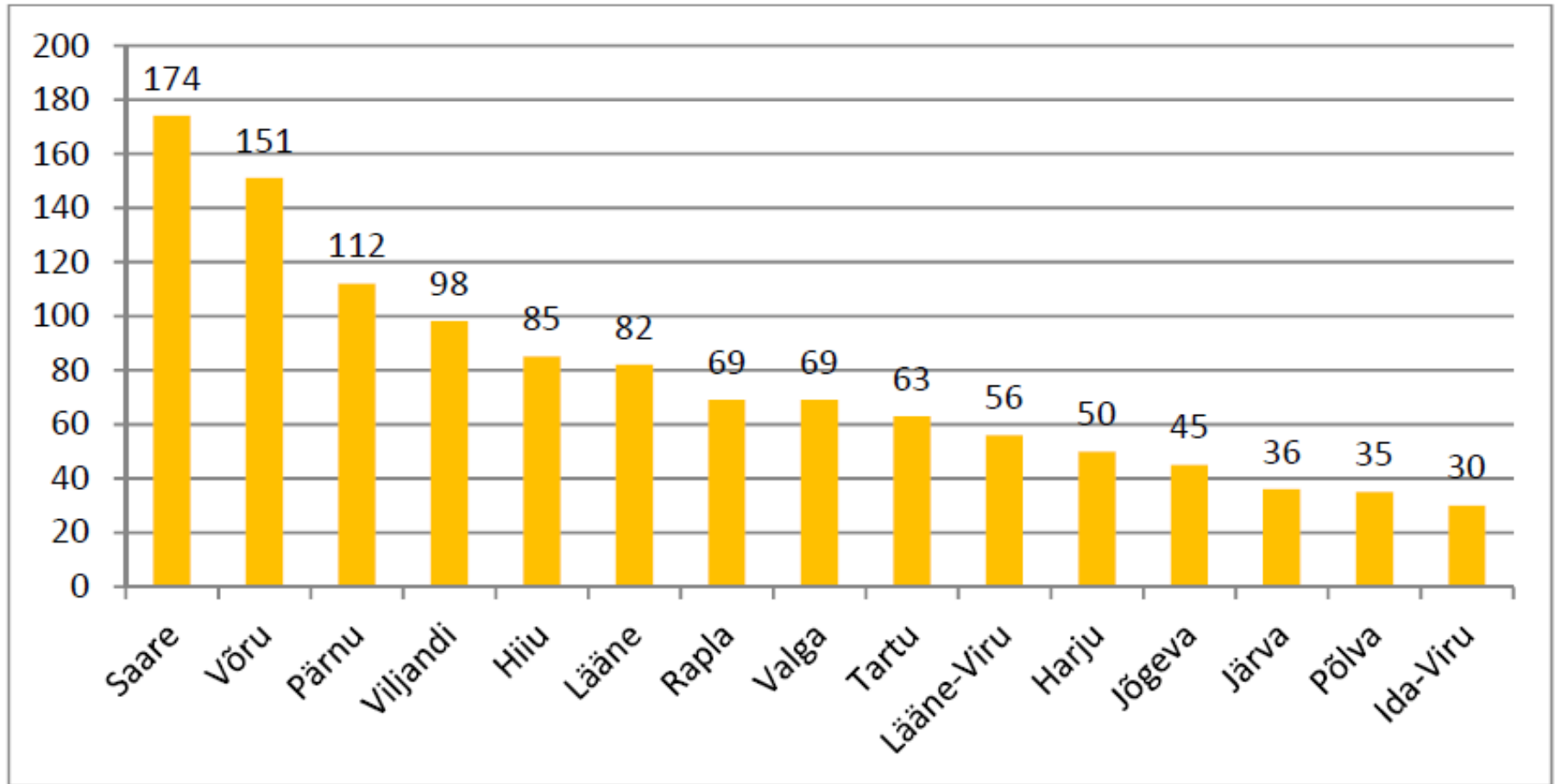
5

Allikas: Põllumajandusamet 2018

Maheloomakasvatusega tegelevate ettevõtete arv maakonniti 2017

6

Allikas: Põllumajandusamet 2018

Mahepõllumajanduslik taimekasvatus 2015–2017

	2015	2016	2017	Aastane muutus %
Mahepõllumajanduslik maa kokku, ha	170 797	184 754	199 947	8
Sellest üleminekuaja läbinud maa, ha	145 601	153 699	163 598	7
Teravili, ha	28 099	34 318	39 112	14
Kaunvili, ha	3 981	7 206	9 058	26
Raps, rüps, ha	3 521	4 006	4 834	21
Kartul	216	203	153	-25
Avamaa köögivili	129	95	211	122
Maasikas	27	35	40	14
Viljapuu- ja marjaaed	1 805	2 008	2 384	19

* Teravilja pinnast moodustas 20 078 ha kaer ja 7 178 ha nisu. Pinna suurenemine peamiselt kaera ja väiksemal määral tatra arvelt.

* Puuviljad ja marjad: suurem osaa astelpaju (1 427 ha). Viljapuuadades peamiselt õunapuud (413 ha), kasvatati ka ploome, pirne ja kirsse. Marjadest levinumad veel must sõstar (178 ha), mustikas (107 ha), maasikas (40 ha), vaarikas (34 ha) ja aroonia (33 ha). Kasvatati ka punast ja valget sõstart, jõhvikat, viinamarju, ebaküdooniat jm.

Maheloomakasvatus 2015-2017

8

	2015	2016	2017	Aastane muutus %
Veised, arv	41 744	44 675	48 303	8
sellest lüpsikari, arv	1 966	1 881	1 869	-0,6
Lambad ja kitsed, arv	56 036	53 628	50 606	-6
Sead, arv	818	681	525	-23
Munakanad, arv	26 524	26 338	25 036	-5
Kodulinnud lihaks, arv	7 275	7 654	8 494	11
Mesilased, perede arv	1 996	2 717	2 775	2

2017. a lõpu seisuga peeti Eesti lammastest mahepõllumajanduslikult 49% ja lihaveistest 56%.

Mahetoidu töötlemisega tegelevate ettevõtete arv 2014-2017 tootegruppide kaupa

9

	2014	2015	2016	2017
Toidugrupp				
Tera- ja kaunviljatooted	20	25	26	25
Piimatooted	5	6	6	8
Pagari-, kondiitri- ja makaronitooted	14	9	18	15
Liha, lihatooted	12	14	13	13
Tooted puu- ja köögiviljadest, kartulist, marjadest, sh metsamarjadest, seentest	40	49	57	49
Taimeteed, maitseained, droogid	12	10	12	11
Õlid	5	2	3	6
Kalatooted	2	2	2	0
Joogid	3	11	13	22
Muud tooted (kanepijahu, kohv, pärm, sojatooted, võided, valmistoidud, mesi lisandiga, kuivatatud puuviljad, pähklid, seemned)	4	4	9	27
Ettevõtteid kokku	102	124	135	167

Allikas: VTA

10

Mahetoiduturg Eestis

Mahetoidu müük Eestis

- Jaemüügivõrk laieneb kiiresti, k.a suuremate kaupluste ja kaupluskettide huvi.
- Hulgemüük: Lõuna-Eesti Toiduvõrgustik. Aga ka teised suuremad hulgemüüjad (Bambona jne)

Kokku hinnanguliselt ca 200 müügikohta

- Ca 40 mahe- või tervisekaupade poodi, pooled neist Tallinnas ja Harjumaal
- Suurematest kauplustest kõige laiema kodumaise mahetoidu valikuga Tallinna Kaubamaja, RIMI Talu Toidab müügialad (kokku 24, Tallinn, Tartu, Kuresaare, Rakvere, Pärnu; üle 1000 toote (osad hooajalised), neist ca 60% mahedad) ja Rimi omatoodete sari I Love Eco (tootevalik +85%, müük +68%), Selverid, Solaris, Stockmann, Prismad (ca 40 toodet), Konsumid, Maksimarketid.
- Spetsiaalseid ökotoodete kauplusi pole Valgas, Põlvas, Jõgeval, Jõhvis, Kärddlas.
- Jätkuvalt suur osa otsemüügil talust, kuid see osakaal on vähenemas, jaemüük suureneb igal aastal.

http://www.maheklubi.ee/mahetoidu_muuk/

Tarbijaringid

Tallinnas ja Harjumaal

- Nõmme OTT, www.otsetarbijale.eu
- Kuusalu OTT, kuusaluott.weebly.com
- Kose OTT, koseott.eu, [Facebook](#)
- Raasiku OTT, raasikuott.ee
- Kolga OTT, [kolgaott\[A\]gmail.com](mailto:kolgaott@gmail.com)
- Tagurpidi Lavka, tagurpidilavka.ee, [Facebook](#)
- Maakaup, Herne 6, maakaup.ee, [Facebook](#)
- Pihlaka talu kaubaring, www.pihlaka.eu
- **Viljandis:** Viljandi OTT, <http://viljandiott.blogspot.com/>, [Facebook](#)
- **Pärnus:** Pihlaka talu kaubaring, www.pihlaka.eu, Pärnumaa OTT, [Facebook](#)
- **Haapsalus:** Läänemaa O.T.T., <http://maheott.weebly.com/>, [Facebook](#)
- **Rakveres:** Rakvere OTT, [Facebook](#)
- **Kuressaares:** Saare OTT, ott.saareott.ee

Lisainfo: http://www.maheklubi.ee/mahetoidu_muuk ja <http://www.eestiott.ee/>

Spetsiaalsed müügikohad Tartus

- **Lõuna-Eesti Ökokeskus**, Saekoja 36a, www.okokeskus.ee, [Facebook](#)
- **Lõuna-Eesti Taluturg**, Lõunakeskus, Riia ringi poolt I sissepääs, www.maitseveesti.ee, [Facebook](#)
- **Looduspere**, Lõunakeskus, Kvartal, www.looduspere.ee, [Facebook](#)
- **Biomarket**, Küüni 7, Kaubahalli 1. korrus, www.biomarket.ee, [Facebook](#)
- **Mahemarket**, Kastani 42 (Aparaaditehas), www.maheveeb.ee
- **Tartu Kaubamaja** toidumaailm
- **Via Naturale**, Kalevi 108, www.vianaturale.ee, [Facebook](#)
- **Mahepood** Eedeni keskuse 1. korrusel
- **Mahepood** Ujula Konsumis
- **Tartu Turuhoone**: Pajumäe talu, Paali talu jt
- **Maksimarket, Rimi, Prisma, Konsum**
- **Lihuniku äri ja restoran**, Ülikooli 2a, [Facebook](#)

Kodumaiste mahetoidukaupade sortiment Eesti kauplustes (toodete arv)

14

	2010	2011*	2012	2013	2014**	2015	2016
Piimatooted	29	25	72	69	76	86	124
Lihatooted	26	27	28	30	68	107	109
Munad	2	3	5	10	13	8	9
Mesi, meetooted	12	14	19	42	43	70	44
Tera-, kaunvilja ja õlitooted	132	184	250	328	293	304	282
sh teravilja- ja jahutooted						206	199
pagari- ja kondiitritooted						83	65
kaunviljatooted						8	12
õlid						6	6
Kartul, köögivilid	109	62	111	174	111	184	209
sh kartul						18	8
köögiviljad						132	167
köögiviljad töödeldult						34	34
Puuvili, marjad ja neist tooted	78	92	139	208	153	178	202
sh puuviljad, marjad						31	28
puuviljad, marjad töödeldult						147	174
Beebitoidud						9	12
Maitse-, ravimtaimed, teed, kohv	205	147	221	314	210	275	312
Maiustused	6	5	8	50	55	75	79
Valmistoidud, magustoidud						9	6
Alkohol						1	3
Muud (seened, lina- ja kanepitooted)				9	9	8	18
Kokku	599	562	853	1234	1031	1328	1409

2010-2014.a kvartaalsed andmed, 2015. ja 2016.a september + eelmiste kuude hooajalised kaubad.

*sept, dets

**märts, juuni

Allikad: EMOR (2011-2014), Eesti Konjunktuuriinstituut (2010, 2015, 2016)

Allikas: Eesti Toidukaupade positsioon siseturul 2016. a, EKI.

Mahetoidu hinnad

15

- Kodumaiste mahetoidukaupade ja võrdluseks tavatoidukaupade* keskmised ja hinnad Eesti kauplustes – hinnavaatlust teeb Eesti Konjunkturiinstituut
- <https://www.ki.ee/> → Hinnad → mahetoit

Mahetoodete valik (1)

□ TERAVILI

- ligi 20 töötajat, lai valik tooteid - jahud, helbed (Zerna Ökotalu, Koplímäe mahetalu, Lauri-Jaani talu, Tartu Mill jt), müslid ja küpsetussegud (nt Nonna Organic), pagaritooted (Pagar Võtaks), kanepiseemned ja -jahu (nt Tammejuure talu)
- Alkohol (Liviko, Põhjaka Viinaköök, Estonian Spirit jt)

□ KARTUL, KÖÖGIVILI, MARJAD, PUUVILJAD

- osad köögiviljad võivad enne kevadet otsa saada, probleemid kvaliteedi ja säilitamisega
- õunad - saadavus oleneb aastast, marjad - hooajaliselt ja külmutatuna (k.a metsamarjad)
- mahlad, moosid, snäkid - HeyDay, Taarapõllu, Mahex, Niliske talu, Kaasiku Mahetalu, Kodusahver, Säga-Aaviku, Triinu Schneider, Loodusvägi, BioMari jt
- Lastetoidud (Salvest)
- Siider jm alkohol (Tori Siidritalu, Punch Drinks jt)

□ MAITSE- JA RAVIMTAIMED

- saadaval laias valikus (nt Süvahavva Loodustalu, Energiatalu jne)

Mahetoodete valik (2)

- **PIIM**
  - töötlejaid kõik väikesed, nii lehma- kui ka kitsepiima töötlejad (nt Pajumäe talu, Saidafarm, Tubri Kitsekasvatustalu, Konju Mõisa talu, Lõunapiim)
  - jäätis (La Muu)
  - suurtööstus: Saaremaa Piimatööstus (mahejuust)
- **LIHA**
  - lihaveise- ja talleliha - peamiselt Märjamaa Lihatööstus, Hiiumaa Lihatööstus, Saaremaa Lihatööstus (tapateenus - ise ei turusta), Liivimaa Lihaveis (Liivimaa Lihasaaduse Wabrik), TÜ Karula Lammas
  - lihatooted: SirLoin, Liivimaa Lihaveis/Liivimaa Lihasaaduse Wabrik
  - Mahe kanaliha hetkel puudub turult!
- **MUNAD**
  - Kitsevälja talu, Äntu Mõis, Margot Saare Jaanalinnukasvatus, Kopra Karjamõis, Võnnu Mahetalu jt väiksemad tootjad
- **MESI:**
  - Taali Mesila, Aaviku mesi jt

Näiteid kodumaistest mahetoodetest: lihatooted

18

Näiteid kodumaistest mahetoodetest: piimatooted

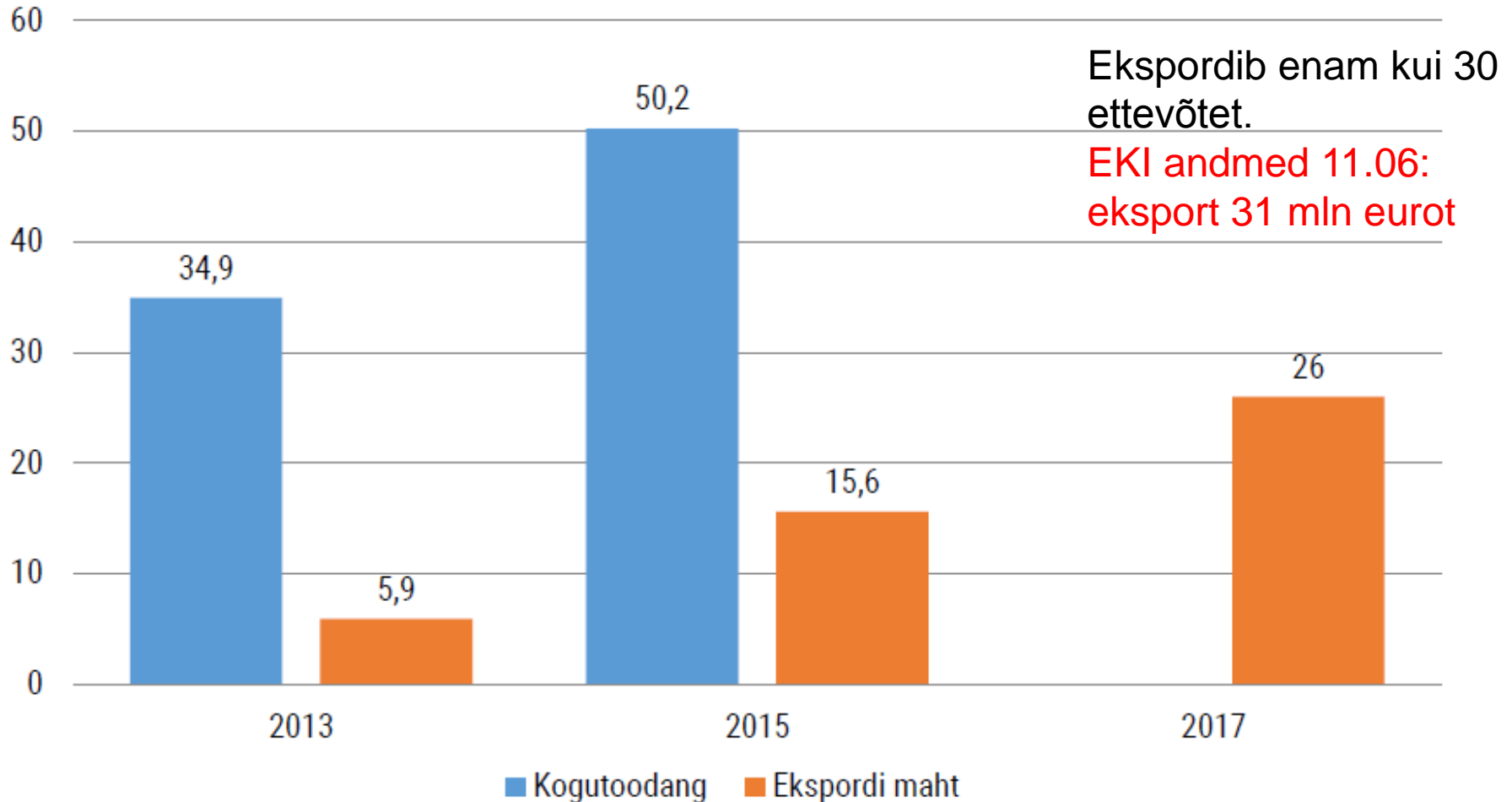
Näiteid kodumaistest mahetoodetest: mahlad

Näiteid kodumaistest mahetoodetest: teraviljatooted

Mahepõllumajanduslik kogutoodang ja eksport (mln eurot)

Allikas: kogutoodang (FADN), eksport 2013 (EMOR), 2015 (EKI), 2017 (eksperthinnang)

Sigmar Suu ettekanne EPKK mahekonverentsil 16.03.2018

Mahepõllumajandus maailmas 2016

23

FiBL **IFOAM**
ORGANICS
INTERNATIONAL

FIBL & IFOAM – ORGANICS INTERNATIONAL

THE WORLD OF ORGANIC AGRICULTURE STATISTICS & EMERGING TRENDS 2018

Supported by

International
Trade
Centre

Eines der besten in der Schweiz
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Suisse Confédération

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research LERB
State Secretariat for Economic Affairs SEKO

BIOFACH
Bio organic

- <http://www.organic-world.net/yearbook/yearbook-2018.html>
- <http://statistics.fibl.org/>

Organic in Europe

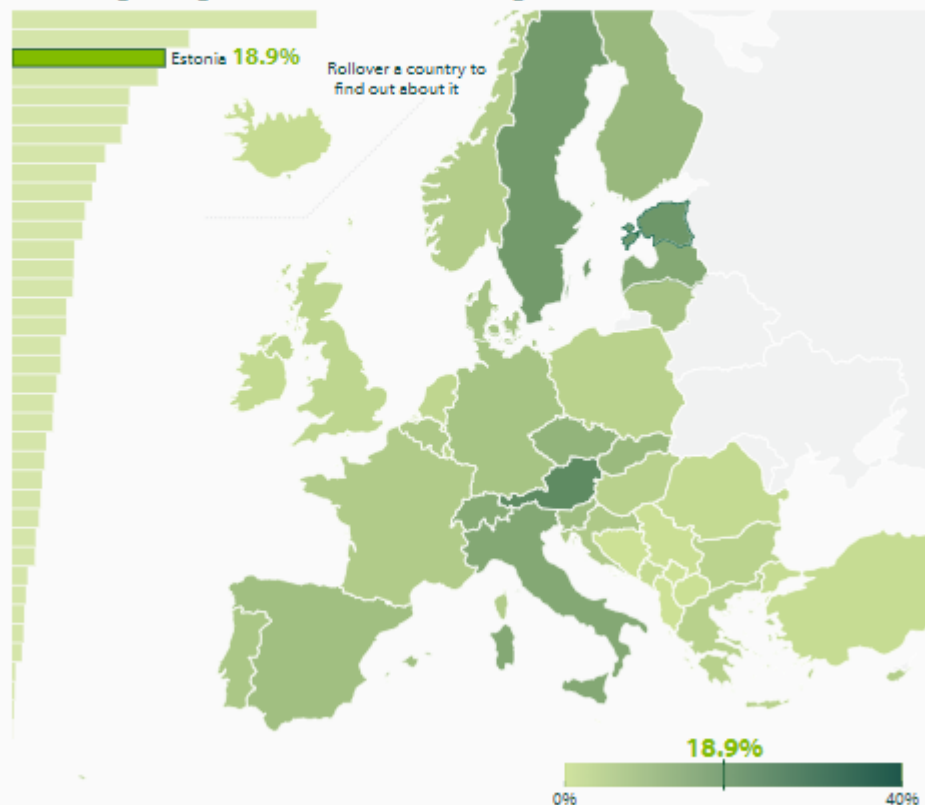
IFOAM
EU GROUP

Production

Retail Market

Date compiled by FiBL

Percentage of agricultural land which is organic

*Notes
Sources

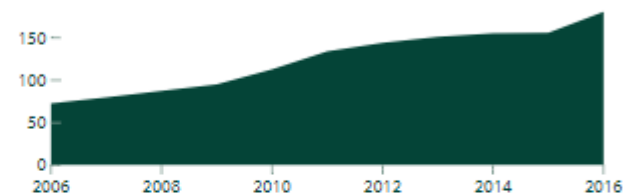
Estonia

181
thousand
hectares of
organic land
in 2016

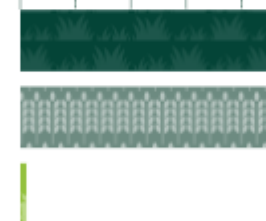
Organic land use*

- 52.4%** Grassland
94,821 hectares
- 46.5%** Arable crops
84,023 hectares
- 1.1%** Permanent crops
2,007 hectares
- 0%** Other
0 hectares

Organic land area in 1000 hectares

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

1,753
Producers
EU average 10,540

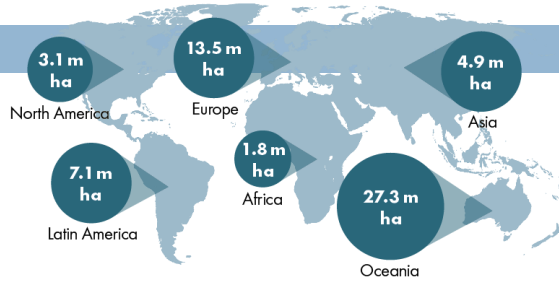
135
Processors
EU average 2,238

Mahepõllumajandus maailmas 2016

- Maailmas kokku 57,8 mln ha mahemaad
(+15% võrreldes 2015. a)
- Euroopas 13,5 mln ha (0,8 mln ha 2015.a)
ehk ca 2,5% kogu põllumajandusmaast.
- Kogu maailma põllumajandusmaast on
1,2% mahemaa. 15 riigis mahemaa
osakaal suurem kui 10%.
- Maheturu maht 85 mld eruot.

The World of Organic Agriculture 2016

Organic Farmland 2016

57.8 m ha

Organic farmland in million hectares

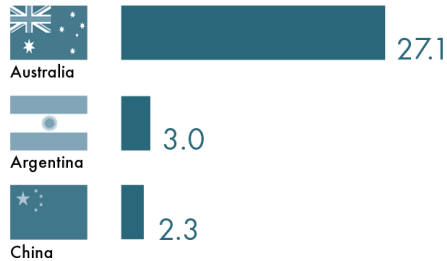
+15%

From 2015

178

Countries with organic farming

Top 3 countries
(land in million of hectares)

Organic Producers 2016

The number of organic producers is increasing

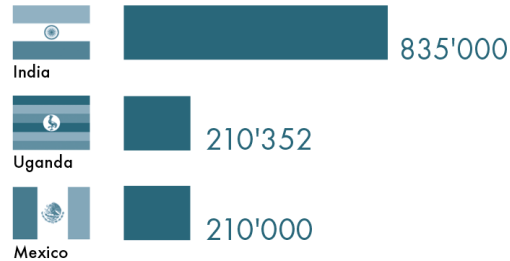
2.7 million

Organic farmers

+12.8%

From 2015

Number of producers:
Top 3 countries

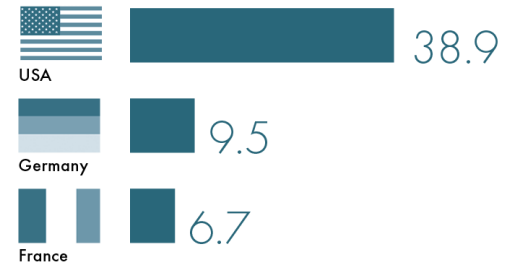
Organic Market 2016

The global market is growing and consumer demand is increasing

More than 80

Global organic food market in billion euros

Top 3 countries
(market in billion euros)

21.8%
Organic market growth

9.7% Market share

274 € Highest per capita spending is in Switzerland

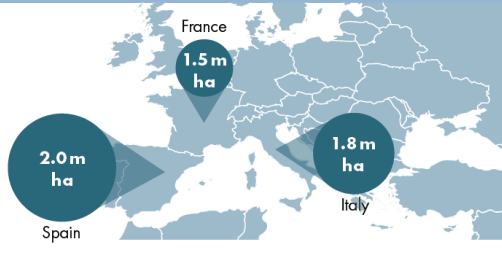
Organic Agriculture in Europe 2016

Organic Farmland 2016

Organic Producers & Processors 2016

Organic Market 2016

Top 3 countries (largest organic area)

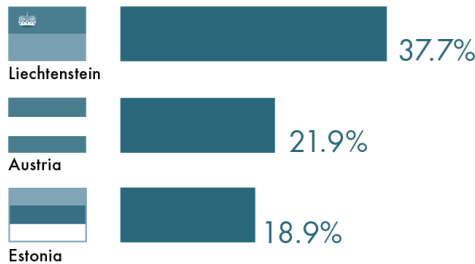
13.5 m ha

Organic farmland in million hectares

+6.7% From 2015

2.7% Organic share of total farmland

Organic share of total farmland: Top 3 countries

The number of organic producers is increasing

373'240

Organic producers

+6.9%

From 2015

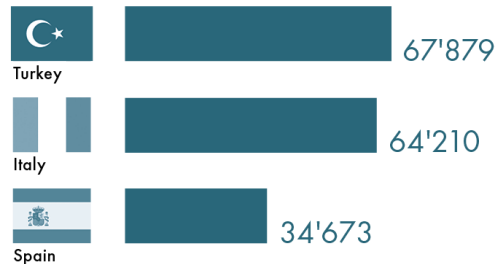
65'889

Organic processors

+10.2%

From 2015

Number of producers: Top 3 countries

The European market is growing

33.5

European organic retail sales in billion euros

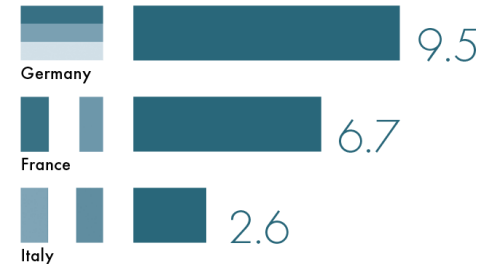
40.8 €

Per capita spending

+11.4%

Organic market growth

Organic retail sales: Top 3 countries (in billion euros)

21.8%

Organic market growth

9.7% Market share

Switzerland

274 € Highest per capita spending is in Switzerland

EUROOPA: MAHEPÕLLUMAJANDUSMAA 2016

Euroopa
13,5
mln ha

Hispaania
2,0
mln ha

2,7%
Euroopa
põllumajandus-
maast on mahe
(EL 6,7%)

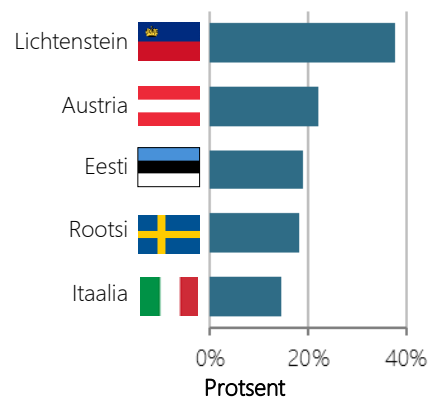
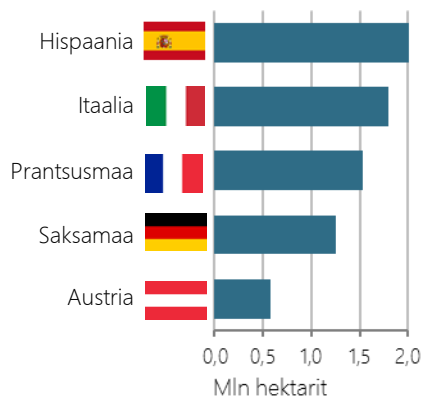
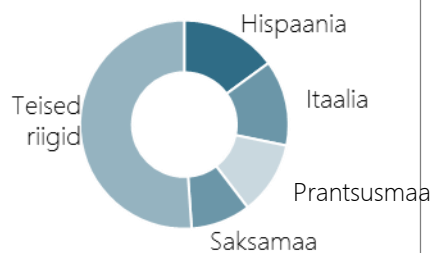
+73%
aastatel
2007-2016

Pool Euroopa
mahepõllumajandus-
maast on neljas riigis

Kõige rohkem
mahepõllumajandus-
maad on Hispaanias,
Itaalias ja Prantsusmaal

Üheksas riigis on
rohkem kui 10% kogu
põllumajandusmaast
mahe

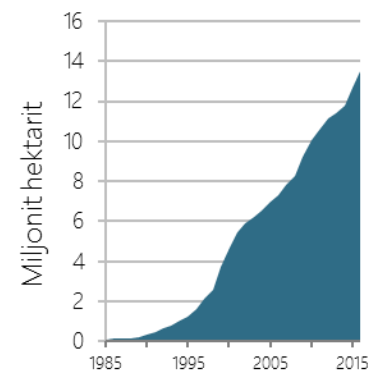
2016. aastal suurenes
mahepõllumajandus-
maa pind 0,85 mln
hektarit võrreldes
aastaga 2015

Top 5 riiki: kõige suurem
mahepõllumajandusmaa pind
2016. a

Top 5 riiki: rohkem kui 10%
põllumajandusmaast mahe
2016. a

Mahepõllumajandusmaa
jagunemini riigiti 2016. a

Mahepõllumajandusmaa
kasv aastatel 1985-2016

EUROOPA: MAHETOODETE JAEMÜÜK 2016

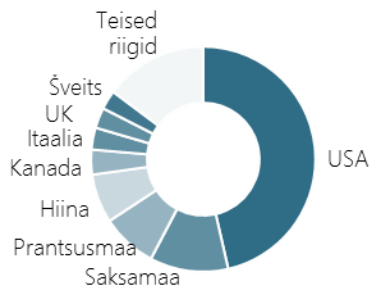
Euroopa
33,5 mld €

Saksamaa
9,5 mld €

274 €
kulutati
elaniku kohta
Šveitsis

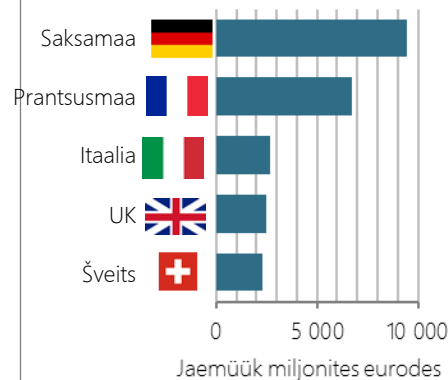
9,7 %
kogu
toiduturust oli
Taanis mahe

Euroopa Liit (30,7 mld €) on peale USAd (38,9 mld) teine suurim ühisturg; regioniti on liider Põhja-Ameerika (41,9 mld €), järgnevad Euroopa (33,5 mld €) ja Aasia

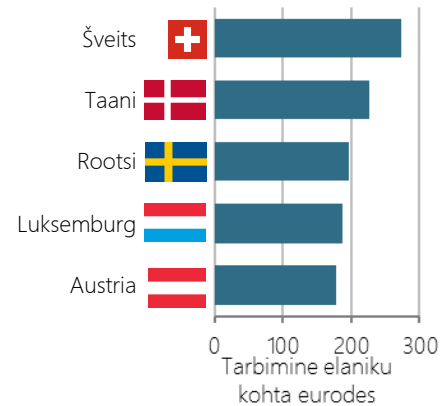
Üleilmne jaemüügi maht riigiti 2016. a

Kõige suurema mahe-toodete turuga Euroopa Liidu riigid olid Saksamaa (9,5 mld €), Prantsusmaa (6,7 mld €), Itaalia (2,6 mld €), ja UK (2,5 mld €)

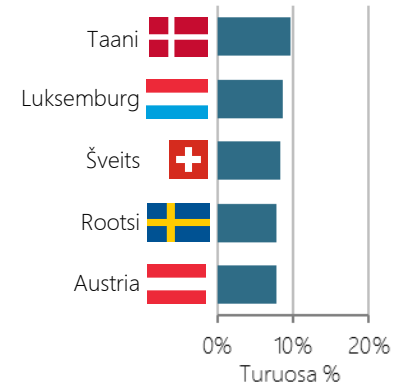
Top 5 riiki: kõige suurem mahe-toodete turg 2016. a

Globaalses võrdluses oli mahetoidu tarbimine elaniku kohta kõige suurem Šveitsis, järgnesid Taani ja Rootsi

Top 5 riiki: elaniku kohta kõige suurem mahetoidu tarbimine 2016. a

Kõige suurem mahe-toodete turuosa kogu toiduturust oli Taanis, järgnesid Luksemburg, Šveits, Rootsi ja Austria

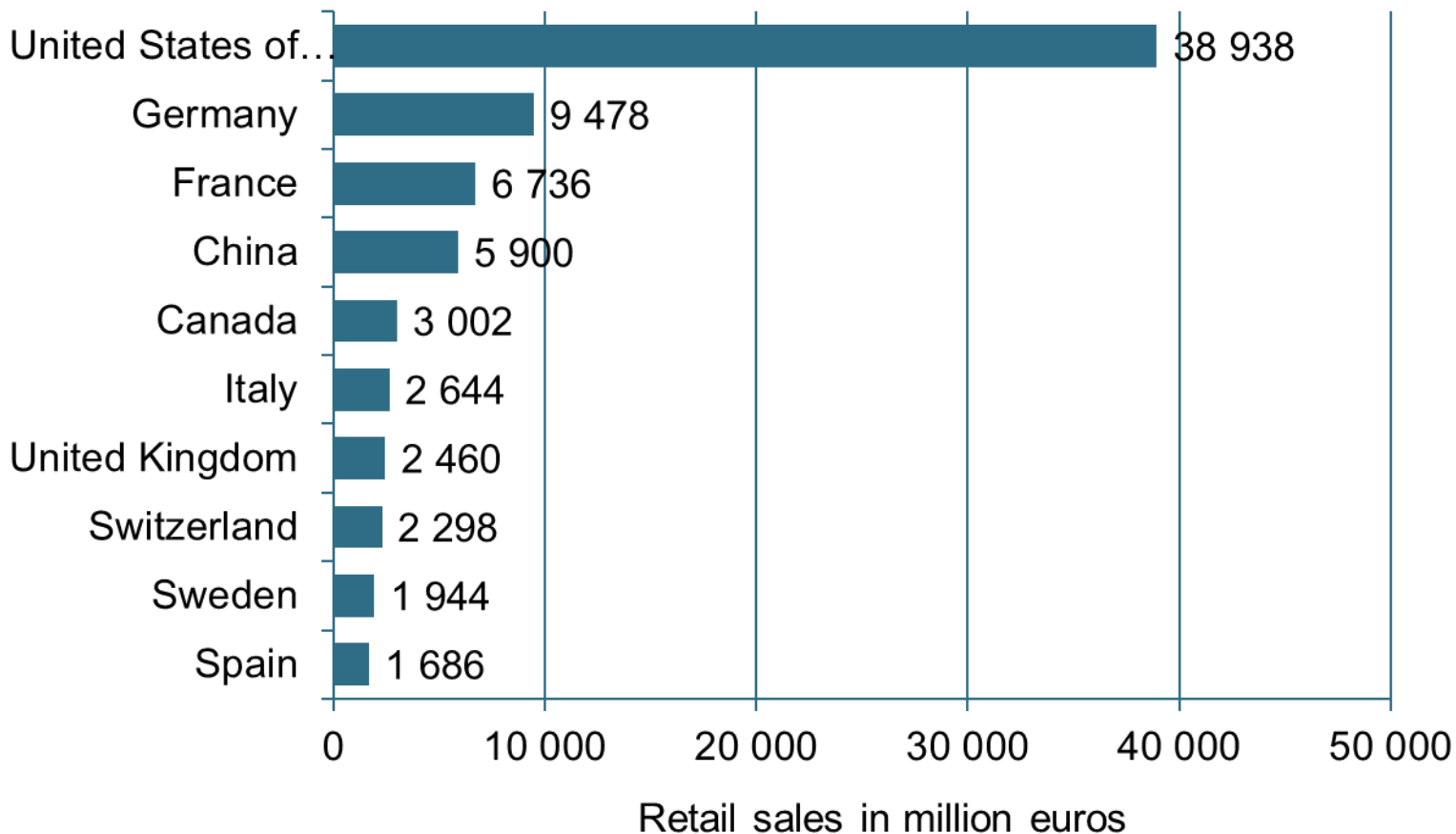

Top 5 riiki: kõige suurem mahe-toodete turuosa kogu toiduturust 2016. a

Top 10: kõige suurem mahetoiduturg 2016

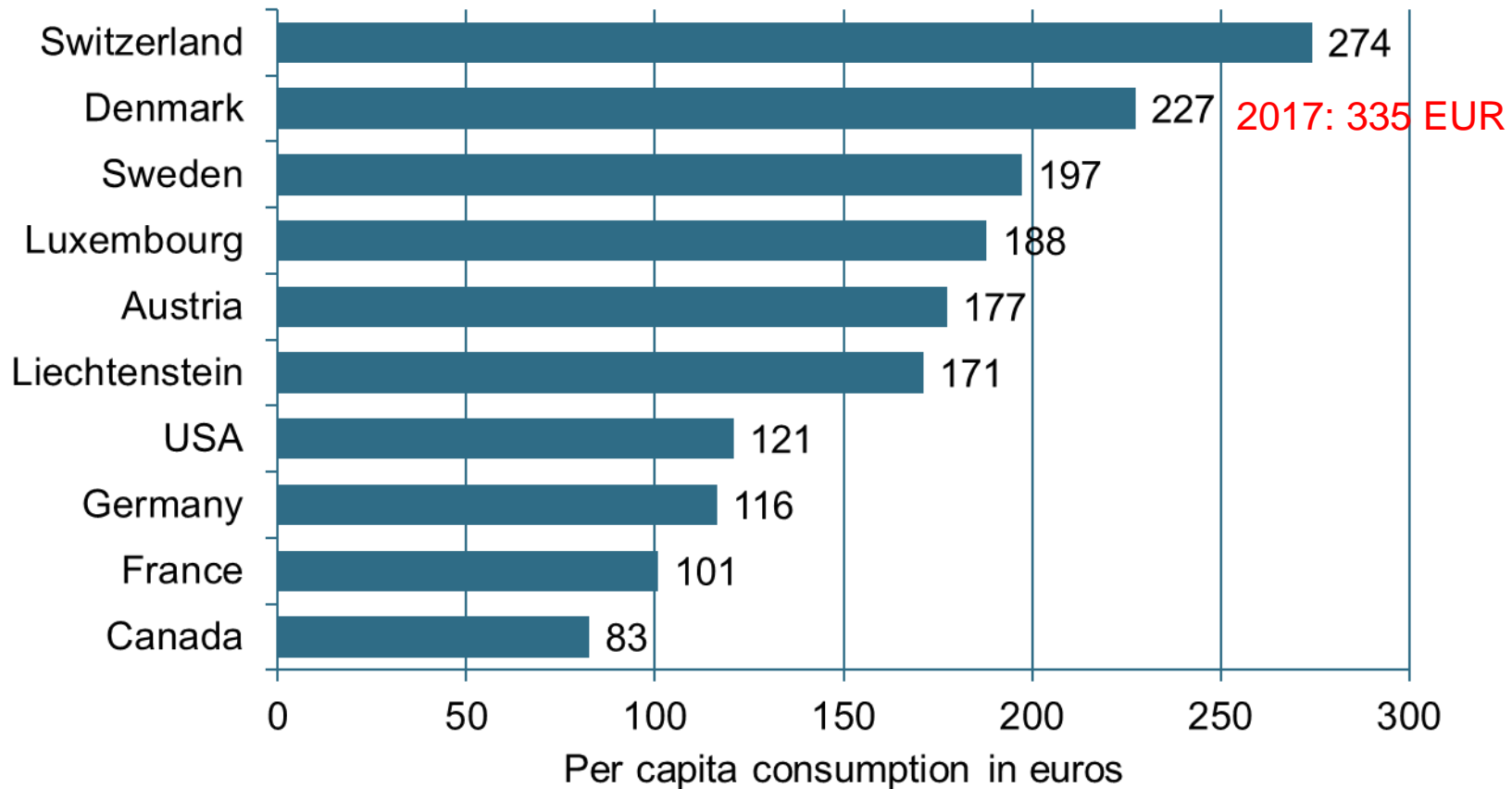
Allikas: FiBL-AMI survey 2018

FiBL

Top 10: kõige suurem mahetoidu tarbimine inimese kohta 2016 (eur/in)

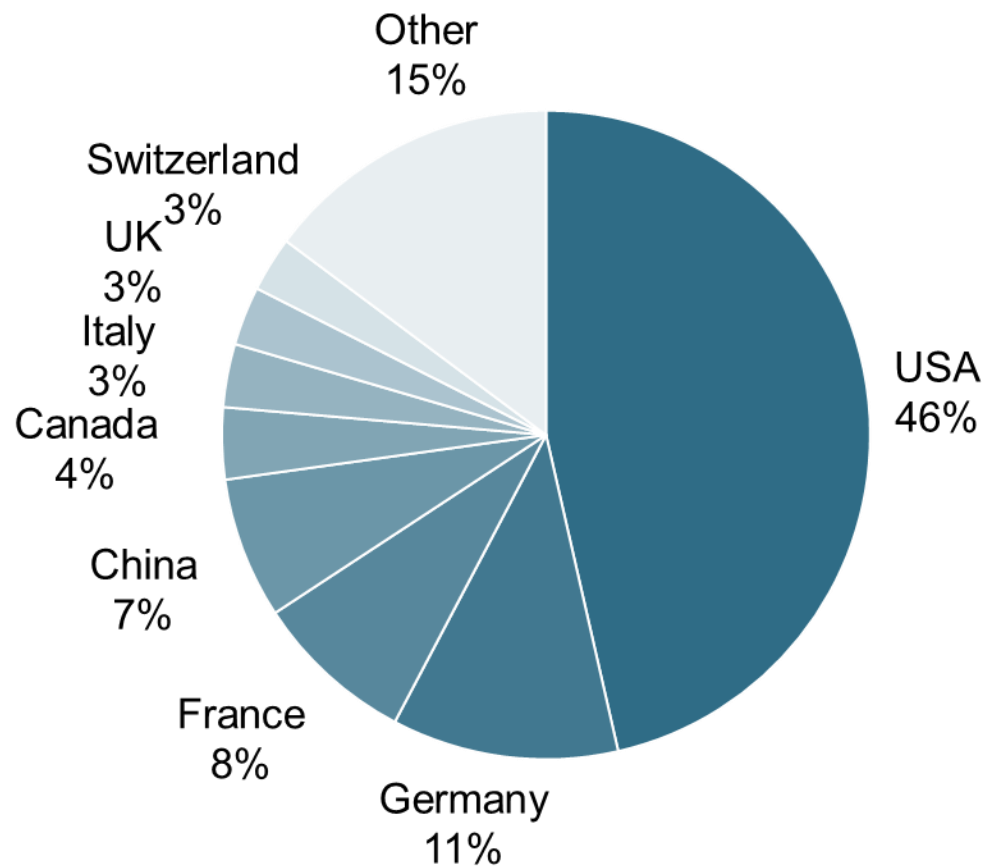
Allikas: FiBL-AMI survey 2018

Globaalne turg: jaemüük riigiti 2016 (%)

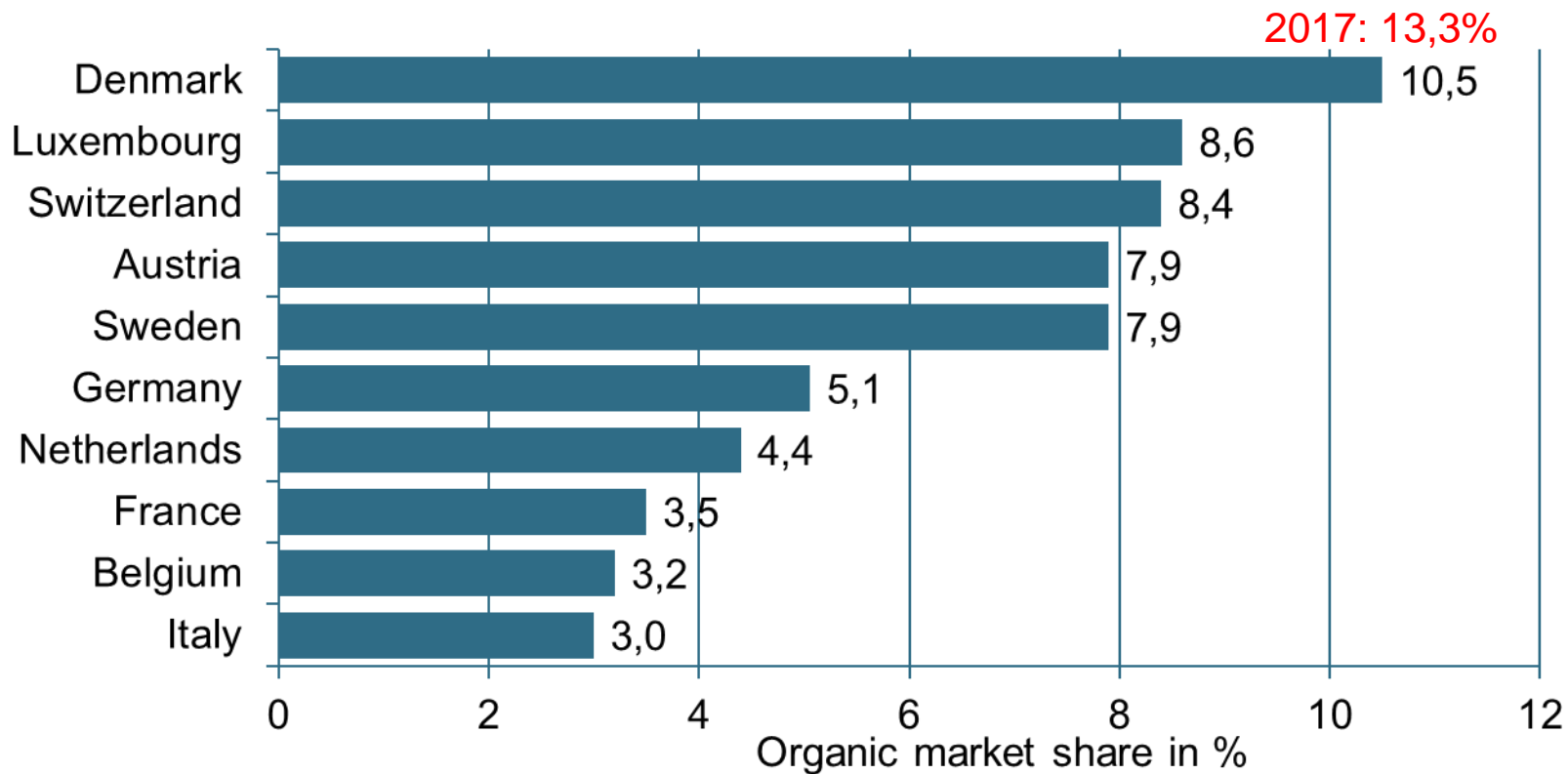
Allikas: FiBL-AMI survey 2018

FiBL

Euroopa: kõige suurema turuosaga riigid 2016

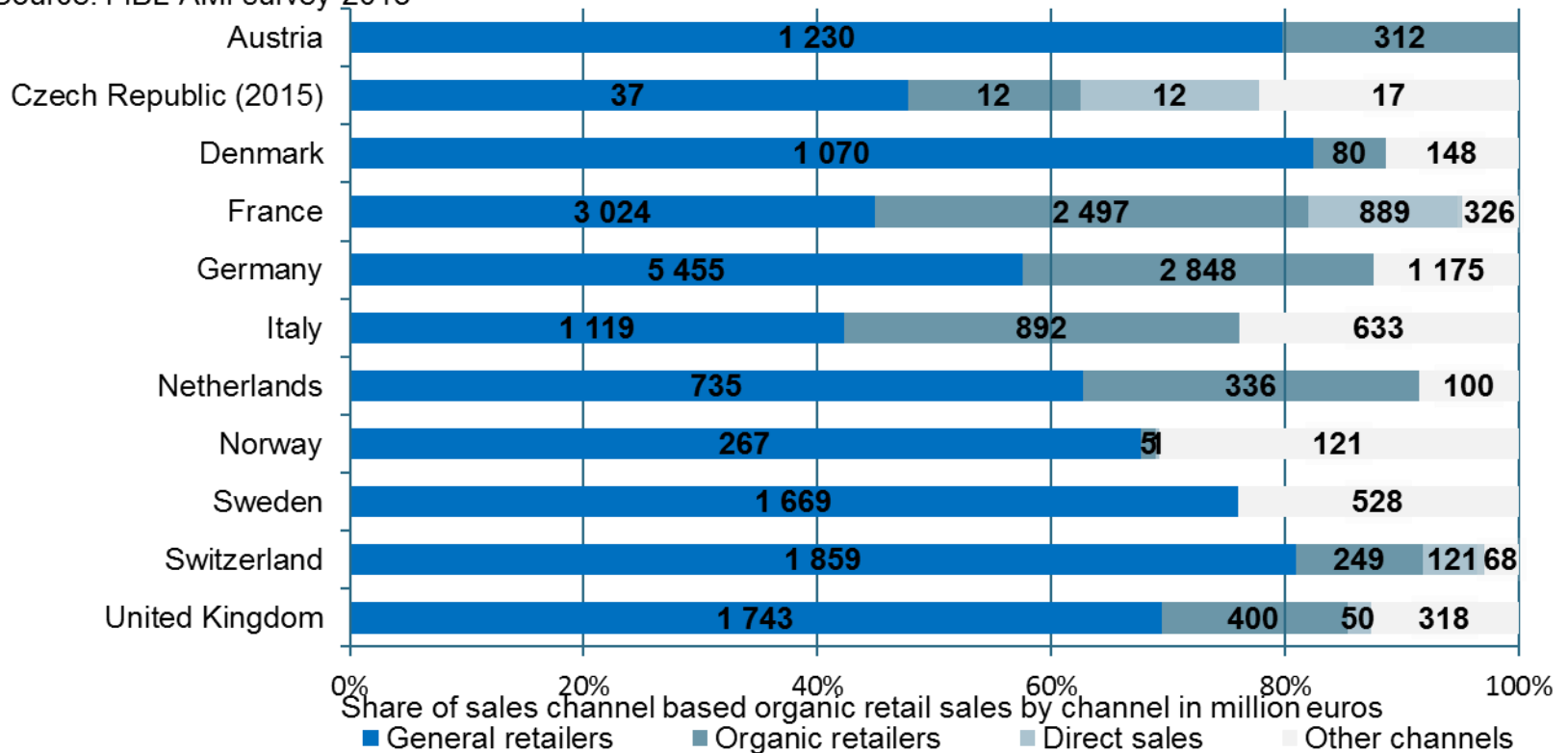
Source: FiBL-AMI survey 2018

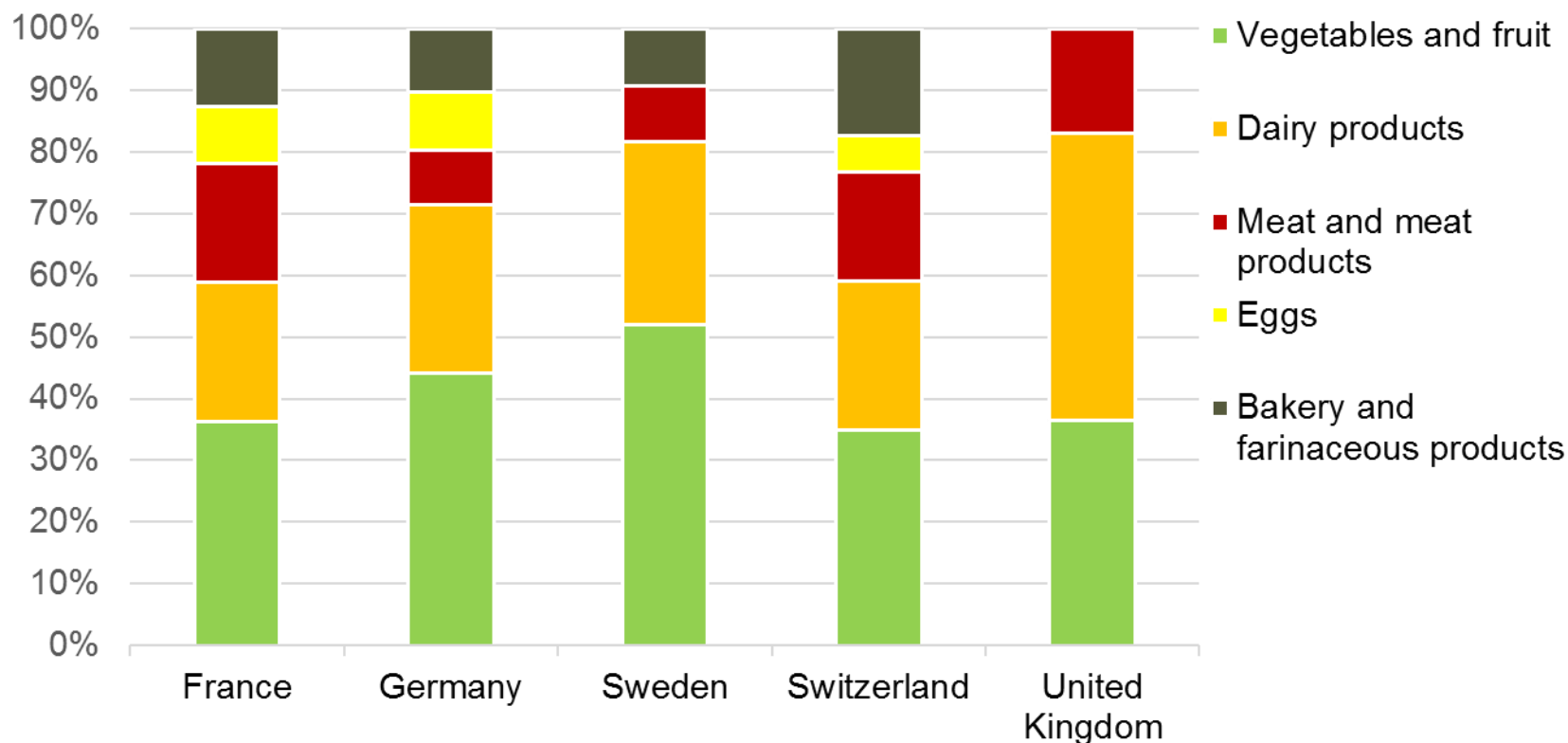
Turustuskanalid

Retail sales by channel in selected European countries 2016, based on retail sales value (million euros)

Source: FiBL-AMI survey 2018

Puuviljad & juurviljad ja piimatooted jätkuvalt kõige populaarsemad tootegrupid

Mõnede tootegruppide osakaal on suurem kui 10%

Some products and product groups reach more than 10 percent of their respective totals (value in EUR)

(Green: highest organic share)

Allikas: Dr. Helga Willer, 04.05.2018 mahekonverentsil „Tegija kogemus – kuidas olla edukas maheturul“

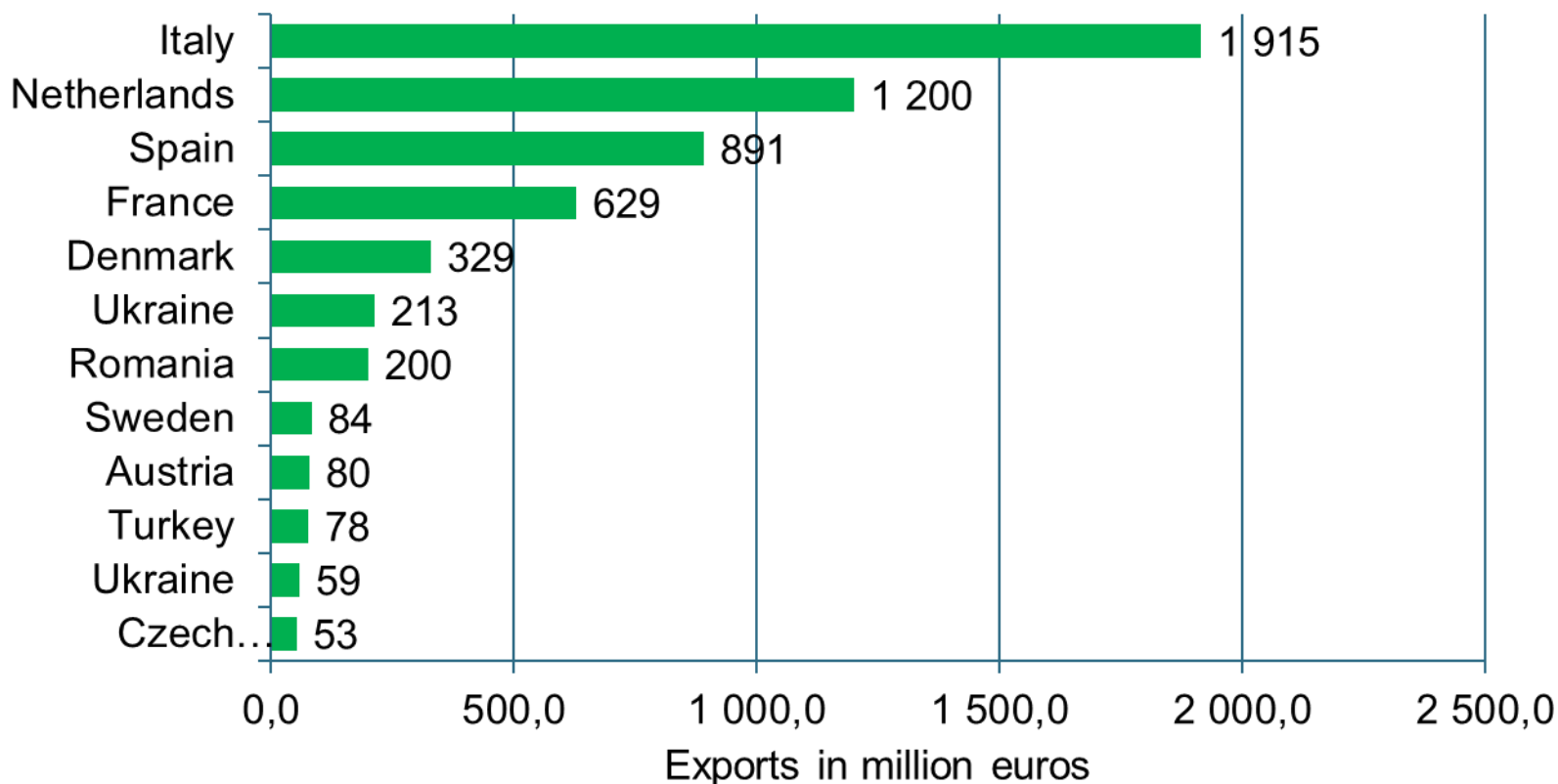
	France	Germany	Sweden	Switzerland	UK
Beverages	4.2%		5.5%	3.2%	
Bread and bakery products	2.9%	7.7%	3.7%	20.7%	0.4%
Eggs	27.0%	19.4%		25.5%	6.8%
Fish and fish products	2.3%				0.7%
Fresh vegetables	5.4%	9.7%	12.2%	21.2%	4.3%
Fruit	6.6%	7.8%	19.6%	12.9%	2.8%
Meat and meat products	2.0%	2.5%	3.2%	5.3%	1.4%
Milk and dairy products	4.0%		11.0%	12.6%	3.8%
- Butter	6.3%	4.7%			2.0%
- Cheese	1.5%	4.4%		6.5%	1.1%
- Milk	12.5%	12.1%		16.4%	5.9%
Yoghurt	4.8%	7.7%			8.2% ³⁶

Euroopa riigid suurendavad ekspordimahtusid (andmed vähe, ei ole lõplikud)

37

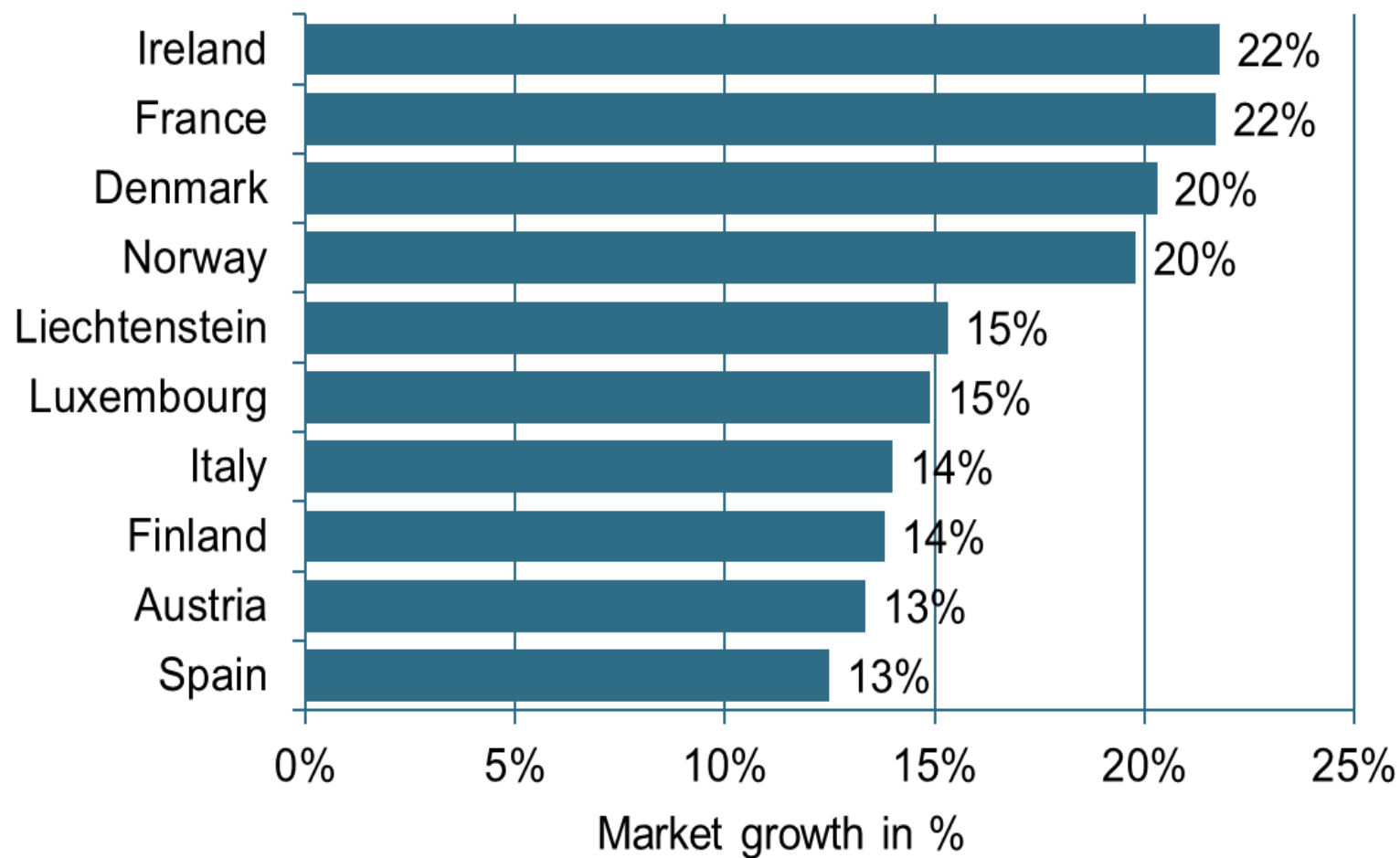
Export values

Source: FiBL-AMI survey 2018

Euroopa: kõige suurema turu kasvuga riigid 2015-2016

Source: FiBL-AMI survey 2018

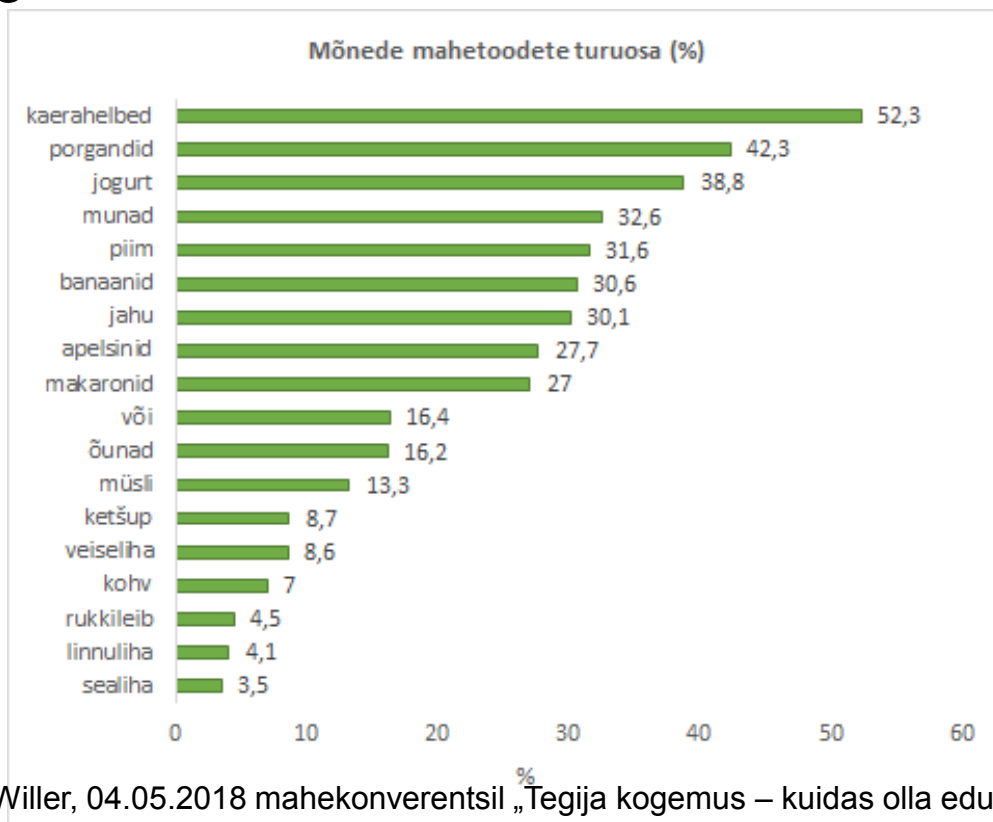

Taani

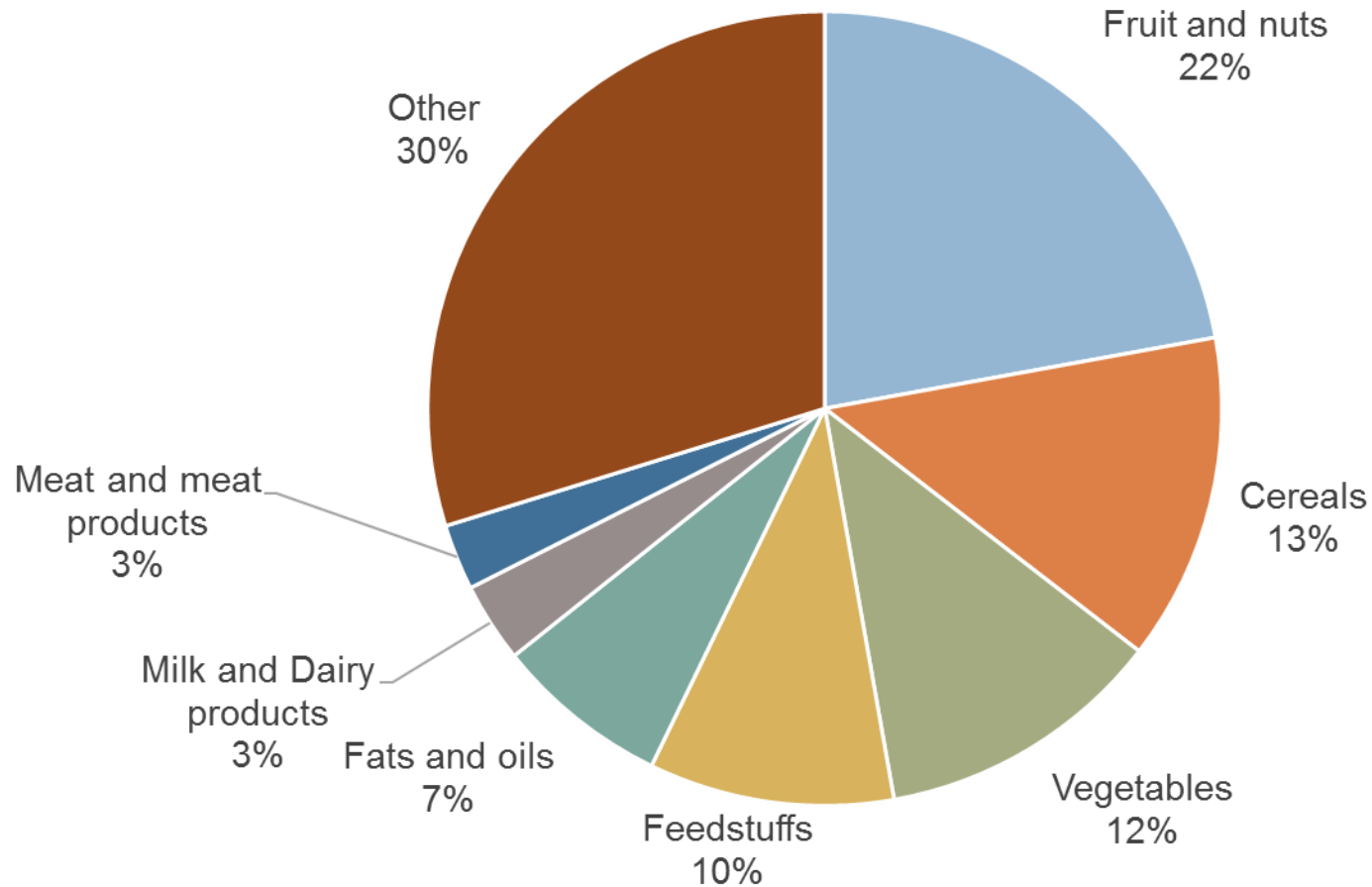
 Ministry of Environment
and Food of Denmark

- Märkimisväärne turu kasv, 31% 2017. a
- Märkimisväärne ekspordi ja impordi kasv
- Kõige suurem mahetoidu turuosa: 2017. a 13,3%

Taani. Import toote grupiti: (rahalisest väärtuses)

Source: Statistics Denmark

Suurbritannia maheturg 2017

41

- **Mahemüük kasvas 2,2 miljardi naelani (~2,5 mld eurot, kasv 6%). Tavatoidu müük kasvas samal ajal 2%.**
- Supermarketid, väiksemad poed ja internetikaubandus.
- Ligi 30% kogu mahemüügist toimub internetis või nõ peatänava ärides.
- Supermarketites kasvas mahemüük 4,2% (1,5 mld naelani e1,7 mld eurot). Internetikaubandus ja nn kastimüük kasvas ligi 10%.
- Mahetoit toidlustuses: 2017. aasta kasv oli üle 10%, ulatudes 84,4 mln naelani (~95 mln eurot).
- Kogu Suurbritannia toidu- ja joogiturust (112 mld naela ehk 126 mld eurot) moodustab mahetoit siiski endiselt üsna väikese osa, ligikaudu 2%.

Allikas: <https://www.soilassociation.org/certification/trade-news/2018/organic-has-reached-its-highest-sales-ever-at-over-22b>

Prantsusmaa 2017

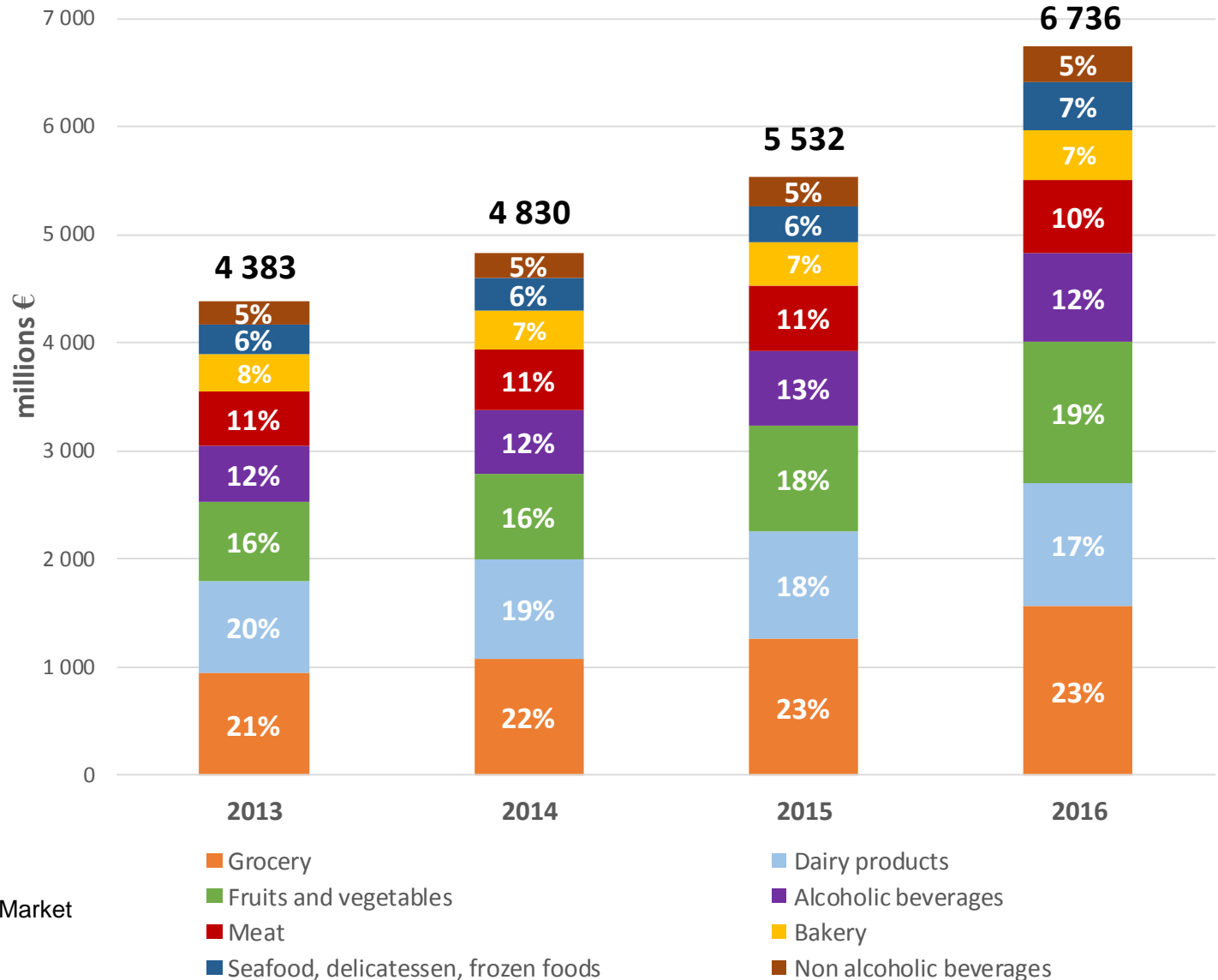
42

- Mahesektoril viimaste aastate suurim kasv. 2016: 22%, 2017 sama suurusjärg.
- 2017. a I poolaastaga kasvas mahemaa pindala 15%, (1,77 mln ha, 6,5% põllumajandusmaast). Mahetootjate arv kasvas üle 9% (kokku üle 35 000 mahetootja).
- Edasimüüjate ja töötajate arv kasvas üle 9%: lisandus 934 mahetöötajat (+8,8%) ja 441 edasimüüjat (+11%).
- 9 inimest 10-st on viimase aasta jooksul tarbinud vähemalt üht mahetoodet, kord kuus sööb mahetoitu 70% prantslastest. Iga päev söi mahetoitu 15% elanikest, 2015. aastal oli neid 10%.
- Toitlustamine

Allikas: <http://frenchfoodintheus.org/766>

Tootegruppide osakaal mahetoodete turul

Allikas: Dr. Helga Willer, 04.05.2018 mahekonverentsil „Tegija kogemus – kuidas olla edukas maheturul“

Soome maheturg 2017

44

- Mahe jaeturu maht 309 mln eurot, (+13%). Samal ajal suurenes kogu toidu jaeturg vaid 1,7%. Mahetoidu osa kogu jaeturust Soomes siiski vaid 2,3%.
- Suurenenud tootevalik ja müügiimaht.
- Kõige rohkem müüakse mahedana puuvilju, piima ja piimatooteid ning köögivilju. Need tootegrupid moodustavad rohkem kui kolmandiku kogu mahetoidu müügist. Neljandal kohal on kuumad joogid (kohv, tee) ja viiendal munad.
- Kõige suurem turuosa on õlidel (20%), munadel (17%), beebitoidudel (15%) ja helvestel (14%). Suurim kasv oli mahlade, kohvi, jogurti ja piimal põhinevate dessertide puhul. Ka liha (peamiselt just hakkliha), puuviljade ja köögiviljade müügiimahud tõusid märgatavalt.
- Rohkem kui pooled soomlased ostavad mahetoitu regulaarselt, vähemalt korra kuus. 28% ostab mahetoitu vähemalt korra nädalas. Regulaarseid tarbijaid on võrreldes 2010. aastaga 10 protsendipunkti rohkem.

Allikad:

<http://proluomu.fi/luomun-myynti-lisaantyy-yli-miljoona-suomalaista-ostaa-viikoittain/>

<http://proluomu.fi/organic-sales-in-finland-spurred-by-consumer-trends-and-new-products/>

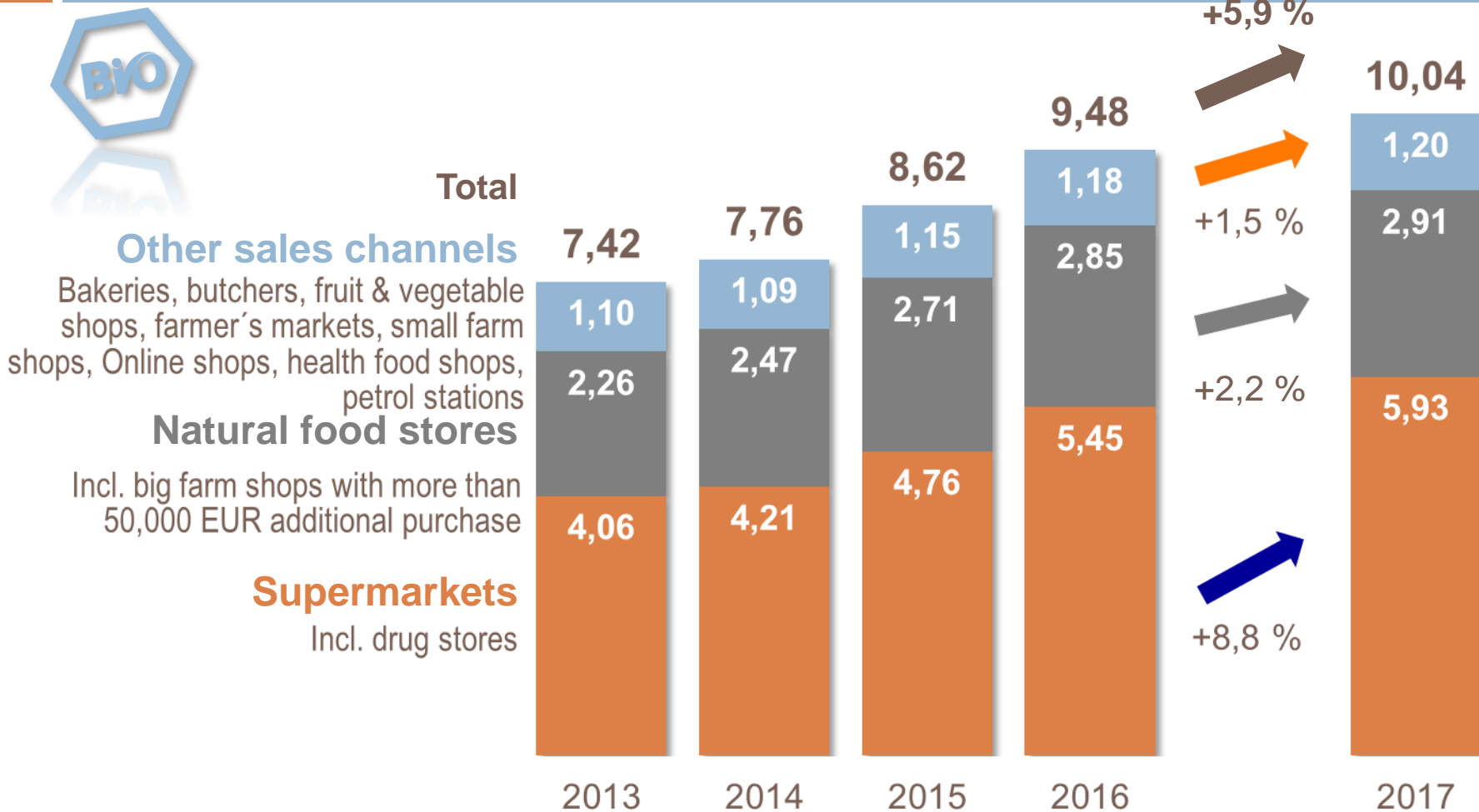
Saksamaa 2017

(Source: AMI)

- Mahetooraine kättesaadavus on väljakutse töötlejatele
- Mahemaa pind kasvas 10%
- Supermarketid, apteegid ja odavketid (discounters) suurendavad tootevalikut
- Loodustoodete poodidel konkurents, peavad leidma uued turustrateegiad, müügimahtude kasv on aeglustunud
- Piim ja piimatooted ja liha kõige edukamad tootegrupid
- Mahetoidu turg kasvas ligi 6%, väärtus 10,04 mld EUR.
- Mahetoidu turuosa 5,1 – 5,2 %

Mahetoidu müük Saksamaal 2017

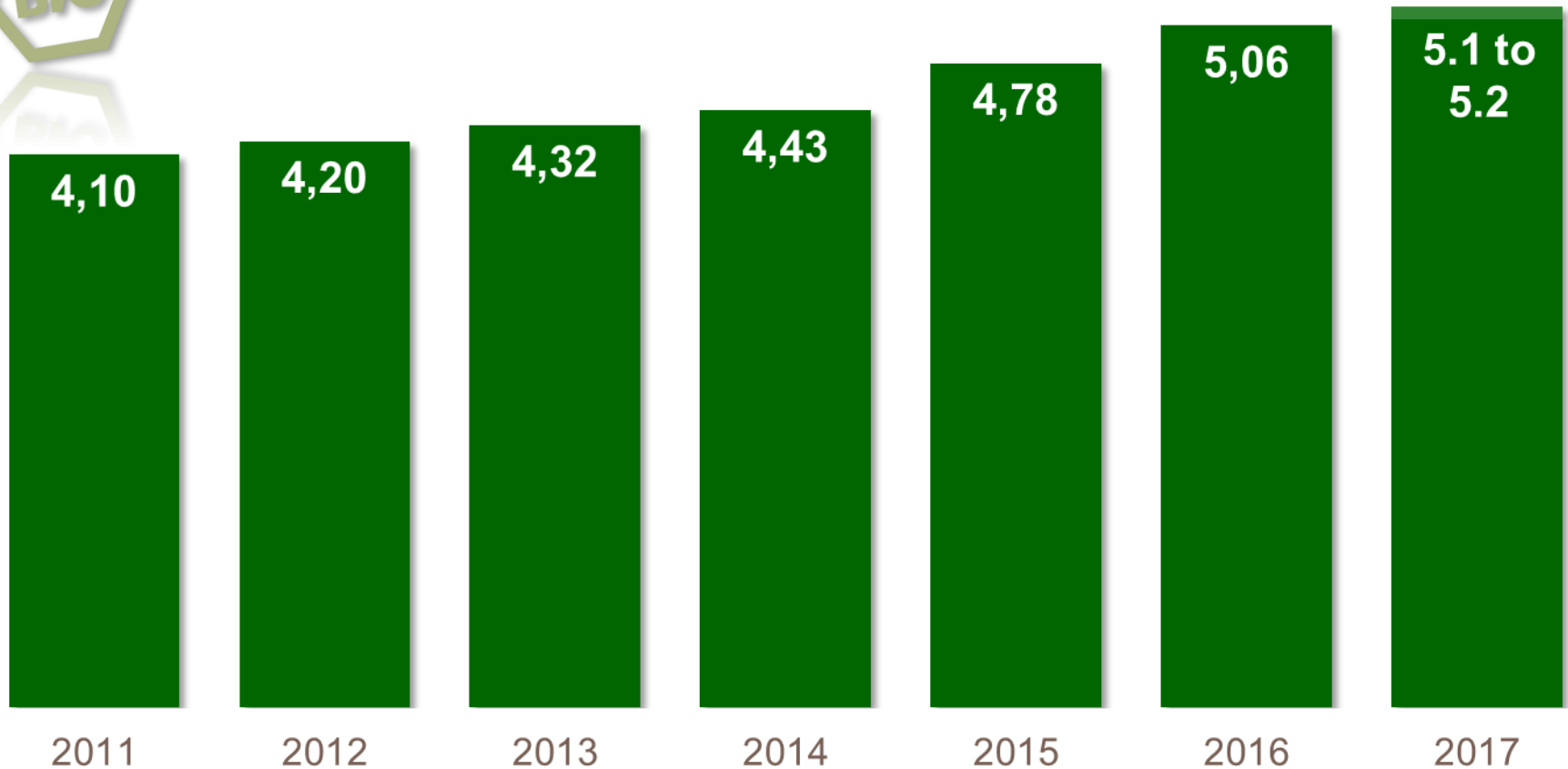
Miljardites eurodes, va toitlustamine

Source: AMI 2018

Mahetoidu osakaal tõuseb

Organic share of the total food market in Germany, in % of total market

* Estimation depending on the development of the total food market 2017

Source: AMI 2018

Allikas: Dr. Helga Willer, 04.05.2018 mahekonverentsil „Tegija kogemus – kuidas olla edukas maheturul“

Info:

- **Mahepõllumajanduse register:** www.pma.agri.ee
- **Üldine info mahepõllumajanduse kohta, viited seadusandlusele**
www.maheklubi.ee
- **Uudised ja lingid ka**
[Maheklubi Facebookis](https://www.facebook.com/maheklubi)
- **Maaeluministerium**
<http://www.agri.ee/et/eesmargid-tegevused/mahepollumajandus>

maheklubi

Tootjale Töötlejale Tarbijale Toitlustajale Turustajale

otsi

- › Mahepõllumajandus
- › Kust mahetoitu osta?
- › Mahetoidu märgistus
- › Uudised
- › Sündmused, koolitused
- › Mahepõllumajanduse Koostöökoogu
- › Õigusaktid, järelevalve, riigiasutused
- › Uuringud, projektid
- › Lingid
- › Mahepõllumajanduse Leht
- › Teadmussirde programm

Sündmused

« Detsember 2016 »						
E	T	K	N	R	L	P
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Mahetoit - hea sinule, hea loodusele

Miks eelistada mahetoitu?

- › Mahetoit on tervislik, sealt võib leida rohkem vitamiine, antioksüdante ja organismile vajalikke mineraalaineid kui tavatoidust.
- › Mahetoit ei sisalda organismile kahjulikke sünteetiliste taimekaitsevahendite jääke. Samuti pole mahetoidus pärilikult muundatud organisme (GMO) ega nende saadusi.
- › Mahetoidus pole kunstlikke värv- ja lõhnaaineid ega kauast säilimist soodustavaid aineid, mis võivad põhjustada mitmesuguseid tervisehäireid.
- › Loe edasi siit

Viimased uudised

Mahetaravilja õpiring - innustav ettevõtlikkus, uute lahenduste otsimine ja leidmine
05.12.16
Mahepõllumajanduse pikaajalise teadmussirde programmi raames oli tootjatel võimalus üksteiselt saada väärt kogemusi teraviljakasvatuse õpiringis.

Mahetootjate Nõu- ja Jõukoda tuleb mahetootjale appi
05.12.16
Mahetootjate abistamiseks on loodud uus organisatsioon Mahetootjate Nõu- ja Jõukoda, mis aitab tootjat

TÄNAN
KUULAMAST!
KÜSIMUSI?